

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
 Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
 Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefranțate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de treiori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Ad Nr. 9699.

Notificare oficială.

La seminarul nostru arhidiecezan teologic-pedagogic din cauze neprevăzute începerea instrucției se amână până în 15/28 Septembrie.

Tot în aceeași zi se vor ține și examenele de cogență și celelalte examene ce se țin la începutul anului școlar.

Aceasta se aduce la cunoștința celor interesați spre știre și orientare.

Sibiu, 27 August 1914.

Consistorul arhidicezan.

Nr. 10421/1914 Sc.

Notă oficială.

Din cauza împrejurărilor actuale, care au o puternică influență și asupra vieții școlare, experiențele ce aveau să se facă în unele școli de ale noastre cu învățământul alternativ, conform instrucției date sub Nr. 8147 a. c. vor trebui amânate până la anul viitor.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 28 August 1914.

Consistorul arhidicezan.

Nr. 7—1914/5 Econ.

Notificare.

Conform unei hotărâri a Preaveneratului Consistor arhidicezan din 30 August v. a. c. în proximul an școl. elevii seminarii în internat nu vor mai fi provăzuți și cu haine de pat.

La înmatriculare deci fiește care elev va avea să dovedească subsemnatului, că pe lângă alte recvizite a mai adus de acasă și

1 perină,
2 buc. fețe de perină,
2 buc. cearșafuri (lepedeie),
1 strai sau o plapomă,
1 covor pentru acoperirea patului peste zi.

Aceasta o aduc la cunoștința elevilor vechi și a celor ce acum se vor înmatricula pe cursurile prime de opotrivă spre știre și orientare.

Sibiu, în 30 August (12 Septembrie) 1914.

Aurel Popoviciu
prof. duhovnic și econ. sem.

Răsboiul.

Sibiu, 14 Septembrie n.

Știrile oficiale, trecute prin cenzură și astfel primite în zilele trecute de pe câmpul de răsboiu, le putem resuma în următoarele:

La granițele sârbești trupe mai mărunte de ale dușmanului au intrat pe teritoriul monarhiei noastre, ocupând câteva comune din Slavonia, mărginașe cu Serbia. Comunicatul oficial, referitor la această invasiune sârbească, sună astfel:

«Luptele începute înainte cu câteva zile la granițele de sud ale țării nu au fost încheiate. Singuratic

trupe sârbești au trecut granița prin mai multe puncte, ceeace în mod natural a provocat neliniște la populație din ținuturile dela graniță. În starea de astăzi a operațiunilor de răsboiu nu se pot da rapoarte detaliate; dar trebuie să se accentueze, că întreaga acțiune nu are nici o importanță, și nu este motiv de nici o îngrijorare».

Astăzi apoi a sosit știrea, că trupele sârbești au fost silite să se retragă către țara lor.

In Francia norocul armelor continuă a favoriza pe Germani. Lupta decizătoare se dă de câteva zile în jurul, ori în apropierea Parisului. E o luptă înverșunată. Francezii se apără cu viteză și Germanii plătesc scump fiecare palmă de loc, cucerită dela ei. Un mic eșec au avut însă și trupele germane. Au trebuit în una din zilele trecute să se retragă în parte din calea forțelor superioare franceze, într-o luptă dată lângă râul Marne. În mod oficios se comunică despre lupta aceasta următoarele:

«Spre est dela Paris, părți de armată, aflătoare în urmărire, la Marne și peste Marne, au fost atacate din Paris și între Meaux și Montmirail de forțe preponderante. În lupte grele de două zile au reținut pe dușman și au înaintat chiar. Dar anunțându-se apropierea de colone noi, tari, inimice, aripa lor a fost retrasă. Dușmanul nu le-a urmărit. Noi am luat în luptele acestea 50 de tunuri și câteva mii de prizonieri.»

La granițele rusești generalul Hindenburg cu trupele germane a avut o nouă învingere asupra Rușilor. Le-a nimicit un nou corp de armată. În apropierea Lembergului apoi, în Galicia, după o pauză de câteva zile s-a început de nou luptă între trupele noastre și cele rusești. A fost o luptă mare și însemnată, care a ținut cinci zile. Trupele noastre se aflau în ofensivă. Desfășurarea operațiunilor militare a fost controlată în una din zilele trecute la fața locului și din partea Arhiducelui Frideric, conducătorul răsboiului, a șefului statului major al armatei austro-ungare, Conrad de Hötzendorf, și a moștenitorul de tron, Arhiducelui Carol Francisc Iosif, care acum a primit botezul focului, aflându-se pentru prima dată în linia de bătăie.

Despre rezultatul luptei s'a dat din partea marelui stat major al armatei noastre austro-ungare următorul comunicat oficial, sosit eri, Dumineacă, la Sibiu, prin fir telegrafic:

«In lupta dela Lemberg a succes puterilor noastre luptătoare, înșirate pe șoseua dela Grodek și la sud de ea, să respingă pe dușman, după o grea încărcare de cinci zile, se face zece mii de prizoneri și se pună mâna pe numărătoare tunuri. Dar succesul acesta n'a putut fi utilizat pe deplin, fiindcă aripa noastră dela nord, pe linia Rava-Ruska, e amenințată de o preputere mare, și afară de aceasta forțe noi rusești au înaintat, atât spre armata lui Dankl, cât și pe terenul dintre armata aceasta și câmpul

de răsboiu dela Lemberg. În față însemnatei preponderanțe a dușmanului ni s'a impus contragerea armatei noastre, care luptă cu eroism de trei săptămâni aproape neîntrerupt, la un loc, pentru a o pregăti pentru operațiune ulterioare».

In Galicia e deci de nou pauză, pentru câteva zile.

O explicare oficioasă.

Pentru cea mai mare parte a publicului cetitor de zile, dar mai ales pentru cercurile cele largi ale populației țării, cari numai din auzite își scot informațiunile despre cele întâmplate pe câmpul de răsboiu, va fi fost de un efect nelinișitor știrea ajunsă la cunoștința lor, că trupele noastre austro-ungare au evacuat Lembergul, oraș mare în Galicia, și s'au retras mai încoace, pe o nouă linie de bătăie. Mai ales de neînțeles le va fi fost împrejurarea, că o parte a armatei noastre se retrage, pe când o altă parte a ei, cea mai numărătoare, comandată de generalii Dankl și Auffenberg, înaintează frumos pe teritoriu rusesc și seceră învingeri strălucite. Luarea laică nu știe adeca să facă deosebire între ofensivă și defensivă, și nu poate se înțeleagă, că o retragere nu se face totdeauna în urma constrângerii, fiindcă dușmanul silește armata se o facă, ci foarte de multeori se face din prudență celălău dela conducerea trupelor, pentru a le asigura acestora o poziție mai bună, de unde se poate da piept cu dușmanul cu succes mai bun și mai sigur.

In scopul lămuririi și a liniștirei opiniei publice dela noi s'a dat în chestdia aceasta o explicare oficioasă, arătându-se rolul pe care-l are monarhia noastră în răsboiul cu Rusia. Aceasta explicare, apărută în ziarele din capitală, o dăm și noi cetitorilor noștri, după cum urmează:

«Austro-Ungaria și Germania au început răsboiu pe temeiul unui plan unitar de luptă. Planul Germaniei era acela, de a năvăli cu întreaga putere asupra Francezilor, și asupra aliaților acestora, asupra Englezilor și a Belgenilor, pentru a îsprăvi în timpul cel mai scurt posibil cu dușmanul seu dela apus. Pentru a și putea realiza acest plan de răsboiu îndrăsnet și promițător de mari succese, era necesar, ca la răsărit, monarhia noastră se împedece atacul ce ar veni din partea Rusiei, și se grijască, se nu fie, se nu poate fi pericolitate frontierele Germaniei dela răsărit, din partea Rusiei, câtă vreme Germania e ocupată și legată la apus. In scopul acesta Austro-Ungaria a trebuit deci să se angajeze, că va ține legată cea mai mare parte a forțelor armate rusești, până când își va rezolva Germania în apus problema.

Angajamentul luat din partea monarhiei noastre, din punct de vedere militar e tot atât de mare, ca al Germaniei, care a voit deodată și grabnic să nimicească pe uscat trei con-

trari, — pe Francezi, Englezi și Belgeni. Austro-Ungaria a avut se pună trupe pe o linie extraordinar de lungă la graniță, mai lungă decât o mie de kilometri, în fața Rusiei, și se deo占用ie cât se poate mai lungă vreme trupelor acesteia, reținând și împedind cât se poate mai multe trupe rusești de a-și face intrarea în Germania.

Monarhia noastră și-a împlinit această misiune cu cea mai mare bravură.

Cu cea mai mare parte a trupelor sale nu numai că a putut împedeca atacurile rusești, ci armatele lui Dankl și Auffenberg au știut se înainteze pe teritoriu rusesc până la o linie strategică foarte însemnată; iar de altă parte, în Galicia răsăriteană a putut ținea în aproape patrusprezece zile pe Rușii, cari erau aproape de trei ori atât de numărătoși, și numai după ce a fost asigurată și cunoscută învingerea lui Auffenberg, care cu tot drepturn pot fi pusă lângă cele mai mari învingeri germane, s'a ordonat retragerea din ținutul Lembergului pe o nouă linie strategică, care asigură apărarea cea mai bună.

Armata noastră a rezolvat prin aceasta problema cu care a fost încrințată, precum și Germania a terminat cu aceea de ce s'a apucat: cu forțele sale mai mari a slăbit și a făcut incapacabilă pentru o rezistență mai mare, armata franceză, belgiană și engleză. Prima parte a problemei au rezolvat-o Nemții în Franța, atunci, când s'au năpustit cu toate forțele lor asupra dușmanului, și prima parte a problemei am rezolvat-o și noi pe câmpul de răsboiu rusesc, când am tras spre noi armata prepotentă rusă, apărând Germania de primejdia de a fi atacată din partea Rusiei.

Adevărată însemnatate a învingerilor armatelor lui Dankl și Auffenberg abia de aci încolo se va putea arăta și manifesta. O mare parte a armatei rusești se află în Galicia și e tăiată în două, nu mai are legătura de mai niente. Armatele noastre stau icuite între trupele rusești și înștiite pot acum se aștepta ocazia de a putea înainta spre spartele forțe rusești.

Succesul la care am ajuns e foarte mare și de mare însemnatate, precum și misiunea pe care o aveam de împlinit a fost tot atât de mare și de grea, ca și a Germanilor. Natural, că rolul nostru nu a fost atât de multămitoare, nu a fost legat de atâta succese vizibile, ca al Germanilor, dar interesul comuniei conduceri de răsboiu a făcut de necesar, ca un timp oarecare noi se avem rolul cel mai puțin multămitoare. Aceea ce a săvârșit însă Dankl și Auffenberg, a întrecut atât de mult toate așteptările, încât învingerile lor pot și trebue se fie puse alătura cu cele mai mari învingeri germane.

Publicul trebuie deci se urmărească din acest punct de vedere cu atenție evenimentele care se vor desvolta, pentru că avem motiv a ne-

legă de speranța, că vom descurca și în viitor planul comun de acțiune cu același succes, ca și până acum».

Reiese clar din explicațiile acestea, că adevărății purtători de răsboiu cu Rusia nu noi suntem, cei din monarhia austro-ungară, ci Germanii, și că misiunea noastră nu e alta, decât a împedeca cu trupele noastre, trimise la granițele rusești, după cât e cu puțință, intrarea trupelor rusești în Germania, până și gata Germania socrateala cu Francezii și aliații acestora.

Luptele dela Șabăt.

Cu permisiunea generalului *Tersyansky*, comandantul trupelor austro-ungare dela Dunăre, s'a compus următorul raport esact și autentic despre luptele purtate, pentru cucerirea orașului sărbesc Șabăt, în curs de douăsprezece zile, între trupele noastre și cele sărbești:

«In 11 August au primit trupele noastre ordinul, se treacă râul Sava și se ocupe orașul Șabăt. Nu era ușoară învingerea și împlinirea acestei misiuni, fiindcă râul Sava, care are o lățime de șase metri și tocmai atunci era mare, era apărat de dușmanul aflător în poziție ascunsă. Dar cu toate greutățile, cari erau de învins, infanteria noastră a trecut în orele din zorile zilei de 12 August râul Sava, dela Șabăt la nord, cu ajutorul pionirilor, și prin focul neîntrerupt al dușmanului, scoțându-l pe acesta din pozițiile sale. Încă în aceeași zi, sprijiniți de artleria noastră, am luat Șabătul în stăpânire, cu toate că populaționea s'a opus cu cea mai mare vehemență. In 13 August ne-am instalat pentru apărarea orașului. În ziua următoare Șabătul a fost atacat de trupele Sârbiei, aflătoare în preponderanță. Trupele noastre, cari erau în minoritate, au respins atacul. În așteptarea unui nou atac din partea dușmanului, am trimis în 15 August trupe de întărire. Pionirii noștri au construit un pod peste Sava, iar în 16 August au îndreptat trupele noastre, unite și întărite, din Șabăt, un atac în contra dușmanului, în direcția sudică. Atacul a fost repetat și în ziua de 17 August. În ziua aceasta trupele noastre au dat de trupe preponderante inimice, în urma cărui fapt s'a retras la Șabăt. Comandantul trupelor noastre a adus dela malul nordic al Savei trupe noue la Șabăt, și a ordonat să se facă un nou atac din partea trupelor noastre asupra trupelor aflătoare înaintea orașului.

In 18 August, ziua nașterii regelui, au mers trupele noastre mai mulți

kilometri înainte. Ne-a succed se scoatem pe dușman, care era cel puțin atât de tare ca și noi, din toate pozițiile sale. In 19 August am continuat cu atacul, și ne-a succed de nou se scoatem pe dușman din unele poziții. Atacul trupelor noastre a fost atât de vehement, încât Sârbii cu grabă mare au început se fugă. Prisonierii luați dela Sârbi afirmă, că fuga lor era egală cu a Turcilor la Kumanovo, în răsboiul balcanic, unde Turcii, cum se știe, au suferit cea mai mare înfrângere. Înaintând în mod invingător, ne-a succed se atingem încă în orele de seară linia Vucoșici-Cerovăț. In 20 August, — ofensiva plină de succesiune a trupelor noastre se continua încă, — a sosit ordinul, ca trupele noastre, aflătoare la 10 kilometri dela Șabăt, se fie retrase la Șabăt. Comandantul de corp Tersyanski a fost constrâns se execuție cu durere de inimă acest ordin al conducerii de răsboiu, dat din puncte de vedere mai înalte. Atunci s'a dat, cum s'a aflat apoi mai târziu, o importanță foarte înaltă evenimentelor de pe câmpul de răsboiu dela nord. Terstyanski a condus trupele noastre, nemolestat de dușman, îndărât pe malul nordic al Savei, și a lăsat o trupă mai mică, pusă în poziții întărite, pentru apărarea orașului Șabăt.

Trupa aceasta mică nu era suficientă, — lucru știut de conducerea armatei, — pentru a putea întâmpina un nou atac din partea dușmanului. Și aceea ce am așteptat, s'a întâmplat în 21 August. În ziua aceasta a fost atacată slabă noastră trupă din partea marei prepuști sărbești, dar bravele noastre trupe au rezistat cu viteză două zile, în 21 și 22 August. Situația aceasta a constrâns pe generalul Terstyanski se elibereze trupele cari apărau Șabătul, și în zorile zilei de 23 August am trecut pentru a doua oară râul Sava. Trupele sărbești, cari au încurajat orașul, au fost respinse în urma unui asalt, dat din partea trupelor noastre.

In urma situației de atunci a răsboiului, ocuparea Șabătului n'avea pentru noi nici o valoare. În orele de seară s'a dat ordinul, ca trupele se fie trecute de pe un mal pe celalalt, și ordinul a fost împlinit încă în noaptea aceea și în dimineață următoare. Plecare noastră n'a fost conturbată din partea dușmanului, care era istovit după o răsboire de douăsprezece zile. Trupele sărbești, cari prin ofensiva noastră au fost sdorbite de tot, sunt deocamdată incapabile de acțiune. Situația răniților din trupele sărbești e de compătimi, fiindcă lazaretele sărbești sunt foarte defectuoase. Trupele

noastre au trecut în ordinea cea mai mare râul Sava, și după ce a fost trecut și ultimul soldat la malul celalalt, a fost stricat podul».

Așa au decurs luptele dela Șabăt, cari au cerut multe jertfe, nu numai dela Sârbi, ci și dela noi, pentrucă și noi am avut mulți morți și mulți răniți, dar prin ofensiva energetică a trupelor noastre am făcut, ca întreaga armată sărbescă se fie incapabilă deocamdată de a purta alte lupte mai mari.

Întregim raportul acesta oficios încă cu o informație autentică, dată unui ziar mare din capitală din partea unui ofițer, care rănit fiind în luptele dela Șabăt, a ajuns în unul din spitalele din capitală. Aceasta spunea următoarele: «După ce a fost trecut peste Sava și ultimul soldat al nostru, s'a arătat pe malul sărbesc al Savei doi ofițeri, cu steag alb, făcând mereu semne, că ar avea să ne comunică ceva. Comandantul nostru, a dispus numai decât să meargă la ei, tot cu steag alb, doi ofițeri de ai noștri, cari știau sărbești. Aceștia s'a pus în barcă și au trecut la malul sărbesc, unde li s'a făcut comunicarea din partea ofițerilor sărbești, că comandantul lor roagă pe comandantul nostru să dispună, ca și bolnavii noștri din Șabăt se fie trecuți peste Sava, fiindcă din partea Sârbilor nu li se va putea da îngrijirea cuvenită. Comandantul nostru a luat imediat măsurile necesare și 140 de răniți de ai noștri au fost trecuți cu mare precauție la malul nostru al Savei, împreună cu medicul de regiment, care remăsesese cu ei în Șabăt».

Aceasta purtare corectă a Sârbilor față de răniții noștri ne face se presupunem, că nu sunt nici ei atât de sălbatici, și atât de răsburători, cum se spunea, și cum ne închiriam noi!

Censura.

Confrății dela «Românul», ale cărui pagini sunt de multeori împodobite cu cuvântul «confiscat», s'a tânguit acum de curând, că din întreaga țară foaia lor e singura foaie care trece prin cenzură. Ziarul «Drapelul» din Lugoj îi măngăie însă, și i asigură, că nu numai scrisul lor trece prin cenzură, ci și suntem cu toții. «Drapelul» încă stă sub cenzură, din 14/27 Iulie. «Cu trei ceasuri înainte de spedare, — cităm din «Drapelul», — trebuie să-l prezintăm la procuror, și numai după ce ni se liberează certificat de expediere, putem trimite ziarul la poștă, sau distribui în oraș.

Și aproape nu trece zi, în care nu primim vre-un ordin nou, în care nu se spune, ce nu este permis să publicăm.

Intregul nostru serviciu de informații se restrâng la știrile ce le primim direct din biroul de presă al ministrului president. Si din alte știri nu putem lua alte știri, decât cele ce indică acest isvor. .. Pe scurt deci, prin greutățile prin cari trece «Românul», trece și «Drapelul», și celelalte foi românești. Noi de exemplu, pe lângă cenzura procurorului, mai avem se ne trezem foaia și prin cenzura militară. Noi nu putem tipări foaia, înainte de a fi cenzurat fiecare cuvânt destinat a fi publicat în ea, din partea autorității militare din loc.

Va se zică, avem o cenzură severă înainte de tipărire, și avem altă cenzură după tipărire. Greutăți avem deci toți, știi mai mari, alții mai mici, și e foarte greu a redacta astăzi un ziar românesc; dar datori suntem să învingem greutățile și să ne facem datorință, aşa cum ni se cere, și în imprejurările grele prin cari trezem.

Le spunem acestea pe seama posterității, ca să știe cum să ne juudece la timpul meu.

„Aur pentru fier“.

In capitala patriei noastre s'a constituit, sub protectoratul Alteței Sale Imperiale și regale, doamnei arhiduceză Augusta, un comitet, care și-a făcut de misiune a să se adune bijuterii de aur și de argint, pentru că deoparte se poate intinde din prețul lor de răscumpărare grabnic ajutor, de altă parte se poate lifera statului aurul și argintul îndoit de necesar în aceste vremi. In toate părțile țării se află numeroase femei și numărăși bărbăți patriotic gata de a jertfi astfel de bijuterii pentru scopul nobil, și mișcarea a luat astfel de dimensiuni, că s'a aflat necesară crearea unei esențe pe seama provinciei. Toți aceia, cari predau un obiect de valoare (de aur ori argint), primesc câte un inel de fier, pe care-l vor putea purta cu mândrie, ca semn estern al simțului lor de jertfire. Cred că nu-mi va fi zadarnică rugarea, dacă recerc populaționea comitatului, să se alăture la frumoasa mișcare și se deee și pe calea aceasta expresiune simțului ei de jertfire. Bijuterii sunt a se predă între orele 10—12 înainte de ameaz domnului Hermann Mangécius, președinte al sedriei orfanale comitatense, (casa comitatului, strada Șaguna), ori

servitor la un gospodar vecin și celalalt, Silvinei rămânând la părinți. Dureră și desesperarea gemenilor despărțiti, la început e mare și durerioasă. În ceea ce se pare a se calmează, dar în urma gelosiei lui Silvinet, că Landry ar iubi pe altii mai mult ca pe el, acesta pleacă odată, hotărât să-și caute moartea în valurile unui râu. Venind Landry acasă și negăsindu-i gemenul, îl caută cu desesperare. Îl găsește apoi în urma indigărilor „Micei Fadeta“ (Fanchon) — nepoata unei vrăjitoare, căreia îi face promisiunea de a o recompensa cu orice dăosa va dori dela casa lor. Găsind pe Silvinet, încă la timp, acesta se rușinează că ar fi putut găsi intenția lui. În urma acestui fapt, viața lor pare a se scurge mai linistit.

Landry face cunoștință Madelenei, — o fată frumoasă, dar nestatornică, o nepoată de a stăpânului său Cailland.

La o sărbătoare, hramul cătunului său natal, — Landry capătă voie de a petrece în mijlocul părinților săi. În seara ajunului sărbătoarei pleacă și noaptea nu sfătușă săpăt de trecere peste râu. Se arată Mica Fadeta care îl arată și face aspre reproșuri de a nu se fi ținut de promisiuni. O roagă din nou să-i ceară ceva. Ea îl cere 7 jocuri pe ziua următoare. El promite.

In ziua de serbare după serviciul divin, Landry văzând la serbare și pe Madelene, începe a avea păreri de râu pentru promisiunea făcută „urătei“ Fadeta. Se ține însă de cuvânt și joacă pe Fadeta, chiar în râsul batjocoritor al tovarășilor și Ma-

FOIȘOARĂ.

Literatură pentru tinerime.

„Prietenul meu Vântură-Teară“. Din novelele californice ale lui Brett Harte. *Cuprinsul*: Cărticica cu acest titlu, cuprinde o povestire despre un vagabond, lenjen care nu se pricepe la nici un lucru. Prin linighi și tângueli minciinoase stoarce mânăcar, haine și bani dela un căpitan, care în urma îngrăzit de lenea și minciunile lui, îl trimite la un prieten medic, crezând că acesta îl va putea lău cuvânt folosul. La acesta simulează friguri, reumatism și coleră. Nepu'ându-i lău nici acesta vr'un folos oarecare, se desface de el. Vagabondul trece apoi pe la o altă familie bogată, unde prin alte tânguri, linighi și minciuni stoarce ceva bani și nu mult după acea e impușcat, din greșală, — de însuși proprietarul moșiei.

Observări: Intreaga istorioară e prea puțin atrăgătoare și cu un fond de idei banal și absolut nepotrivit timpului nostru. Limbajul e greou, stilul nenatural și plin de greșeli.

Traducerea acestei cărticile, pare a fi făcută mai mult de porunceală, în vedere unui căstig oare care, decât în scopul de a face vr'un bun serviciu limbei și culturii românești. Valoarea ei educativă încă nu e de vre-o importanță oarecare, așa că această cărtică nu e potrivită nici pentru

elevii scoalelor noastre populare și nici pentru cei din gimnaziu. Părerea mea e, că această cărtică — în felul cum se prezintă — să nu se admiteă pentru nici una din bibliotecile ce Prea Ven. Consistor voește a pune la cale.

„Taina unei vieți“ de Björnsterne Björnsön (1869). *Cuprinsul*: O convoie între un marin și iubita lui, pe care cu ocazia unei catastrofe pe mare o scăpase dela moarte. Atunci o cunoște pentru prima oară și îndrăgise și de atunci trăiesc la olală. Muncit de necunoașterea trecutului ei de mai năntă, — pe care promisișe a nu-l cerceta nici când, — acum o chinuia, cu stăruință de a-i afla tot trecutul.

Ea nu voește a-i-l descoperi și cu toată puterea cuvântului și cu toată tăria susține să-i cercetea de la început, — după ce ea îi arătase atâtă iubire și sinceritate. El nu cedează, și declară, că mai bine dorește a se despărți de ea, decât a renunța la dorința lui. Ea în culmea desperării se aruncă în mare.

In curând începe remușcările susținute, de a fi aruncat-o în gura morții, prin o stăruință nelintemeiată. Fel de fel de presupuneri și bănueli îl muncesc și îi chinuesc și susține încărat de o grea povară. Doborât apoi de chinurile și remușcările susținute, ei moare la rugăciunea „Tatăl nostru“ rostită de copila de 8 ani și unui păstor și care semănă atât de mult cu iubita lui, pe care o iubire tainică o legăse de această copilă.

Observări: Fondul întregiei lucrări e atrăgător și captivant. Analiza fină și cu

adâncă pătrundere a unui susțet plin de remușcări, stilul clar și concis și fantasia bogată și sugestivă a marelui autor norvegian, ne dau o lectură plăcută și moralizătoare.

Această istorisire, în urma faptului, că analizează atât de temeinice starea psihică a unui susțet plin de remușcări, care apoi numai în urma rugăciunii unui susțet nevinovat își dobândește ușurarea pământească, are o putere educativă de netăgăduit.

In urma faptului, că analizează stări de susțet mai greu de înțeles, ea nu se potrivește pentru elevii scoalei de toate zilele sau de repetiție, ci încătă pentru adulți sau apoi pentru elevii mai mari din gimnaziu.

„Mica Fadetă“, de George Sand. Nr. 43 din bibl. poporala a „Tribunei“ Sibiului 1887. Edit. inst. tipografic. *Conținutul*: Cartea cu acest titlu, conține o istorioară luată din viața țărănilor francezi.

Jupanului Barbeau, unui econom de treaba și destul de bine situat, — după trei copii, i se mai nasc doi gemeni. Nu atât greutățile de a-i susține, că mai mult deosebitele insușiri ce caracterizează pe gemeni, fac multă grije părinților. Sfaturile moașei Sageta, — de a fi crescuți deosebit unul de altul, — în urma greutăților ce se ivesc, nu pot fi urmate. Băieți cresc la olală desvoltându-se în ei o deosebită slabiciune unul față de celalalt, o iubire patimășă, care devine cu timpul o adeverărată boală.

La vîrstă de 14 ani, se despărțesc, intrând Landry, — unul din gemeni, —

Nr. 449/1914.

(583) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III, Cetățeni se publică din oficiu nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cerurile de concurs să se trimită la subsemnatul oficiu protopopesc, iar candidații să se prezinte în comună, cu restricția regulamentară, pentru a se face cunoscute poporului.

Geoagiu, 18/31 August 1914.

Oficiul protopopesc gr. or. al Geoagiuui.

Ioan Popovici
protopop.

Nr. 402/1914.

(582) 3-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător dela școala confesională gr.-ort. română din comună Bucium, se deschide concurs cu termin de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: din cassa bisericei 150 cor., iar restul de 1050 cor. votat de către stat.

Cuartir în edificiul școalei, grădină în natură sau relut de 16 cor.

Pe lângă îndatoririle reglementare ale lui va fi dator să cânte răspunsurile la săntă liturghie și la producțuni școlare, are a treia strana sănătă la utrenie și vecernie și a conduce grădina de pomărit și legumărit.

Cei ce vor arăta pregătire muzicală mai înaltă vor fi preferați.

Dela concurent să recere a se prezenta înainte de alegere la biserică spre a-și arăta destăritatea în cântări. Cerurile se adresează la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

Orăștie, la 18 Aug. v. 1914.

Oficiul protopresbiteral al tractului Oraștie în conțegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Banca reunii ardeleni.**Flanelă albă și colorată**

precum și **postav**, de diferite specii să capătă ieftin în magazinul „**Băncii reunii ardeleni, societate pe acțiuni** pe piata de lemn a gării (Bahnholzplatz).

(584) 1-1

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană:

Contribuționi istorice

privitoare la

trecul Românilor de pe pământul crăiesc.

Carte editată la inițiativa și sub îngrijirea d-lor:

Dr. Ilarion Pușcariu, Ioan de Preda, Dr. Lucian Borcea, Dr. Ioan Lupaș, Dr. Ion Mateiu și Dr. Silviu Dragomir.

Prețul 4 cor. + porto 30 fil.

La Librăria arhidicezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiaș și în dos, foile aurite, cu copcei, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiaș legătură eu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcei, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiaș legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcei, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimate evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcei, cu cutie de păstrat **85 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcei **25 cor.**

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană în Sibiu:

Constituția

bisericei gr.-or. române din Ungaria și Transilvania

sau

Statutul organic

comentat și cu concluzele și normele referitoare întregit de

Ioan A. de Preda,

advocat și fiscal al Consistorului arhidicezan gr.-or. rom. din Sibiu.

Prețul 2 cor. + porto 20 fil.

„**BIBLIOTECA ȘAGUNĂ**“
REDACTATĂ DE **Dr. I. LUPAŞ, SĂLIȘTE**

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidicezană, în Sibiu

Nr. 1.

Insemnatatea bisericii

Nr. 2.

Despre pocăință

Nr. 3.

La ziua sf. Andrei

Prețul 10 fil. + porto 5 fil.

Nr. 4-5.

Temeliile traiului nostru

Nr. 6-7.

Sfânta Scriptură
în limba românească

Prețul 20 fil. + porto 5 fil.

Nr. 8-9-10.

Spice
din istoria noastră bisericească

Prețul 30 fil. + porto 5 fil.

Nr. 11-12.

Calea bisericii
prelucrată și întregită
după episcopul Nicodim din Huși.

Nr. 13-15.

Vieața
unei mame credincioase
de**Dr. I. Lupaș.**

Prețul 20 fil. + porto 5 fil.

Cărți nouă apărute

se află de vânzare la

Librăria arhidicezană, Sibiu.

Biblioteca Teatrală

edată de Societatea Fondului de Teatrul Român.

Nr. 28. Teodor Abt, Bacăuarea, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 30. Aurelia Păcatian-Rubenescu, Iepurașii la școală, cinci piese teatrale, dialoguri și patologuri. Prețul 20 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 31. Max Maurey, Farmacistul, comedie într'un act. Prețul 32 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 32 Andre Mycho, Glorie postumă, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 33. Jana Marni, O Repetiție, dialog. Prețul 20 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 34. Alfred de Musset, Un Capriciu, comedie într'un act. Prețul 48 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 35. C. Goldoni, Un Accident Curios, comedie în 3 acte. Prețul 60 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 36. Yves Mirande, Zœ, comedie într'un act. Prețul 26 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 37. Fr. de Schiller, Wilhelm Tell, dramă istorică în 5 acte în versuri, traducere în forma originală de Stefan O. Iosif. Prețul 90 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 38. Georges Courteine, Invingeri strălucite, piesă într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 39. Micul minciнос, comedie în 2 acte, localizată de Bujorel. Prețul 30 fileri. + 5 fil. porto.

Nr. 40. I. Russu Șirianu, Militărește, comedie într'un act. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 41. Horia Petra-Petrescu, Poezii și Monoloage de declamat broș. I. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 42. Capra cu trei iezi, piesă pentru copii, în trei tablouri după povestea lui I. Creangă, de Radu Prisacu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 43. Victor Eftimiu, Crăciunul lui Osman, trag-comedie într'un act. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 44. Horia Petru-Petrescu, Poezii și Monoloage de declamat broș. II. Prețul 40 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 45. Emilia Tailler, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 46. Louis Jacolliot, Vănătorii de rob dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 47. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Nr. 136. Al. Cazaban, Răzica. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 137. Harriet Beecher Stowe, Coliba lui moș Toma. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 138. Al. Dumas Tatăl, Cei doi studenți. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 139. Voltaire, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 140. Carl Ewald, Icoane din viața plantelor și animalelor II. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 141. Edmond Haraucourt, Pelisson. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 142. V. Rakosi, Satul meu. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 143—144. Camille Coquand, Suferințele Vulturăului. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 145. Arthur Conan-Doyle. Doctorul negru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 146. I. Ciocârlan, Fară noroc. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 147. C. Den, Oamenii Zilei. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 148. I. Dragoslav, Povești de Crăciun. Prețul 50 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 149. A. Fogazzaro, Povestiri. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 151. Lamartine, Răphael, vol. I. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 153. Emilia Tailler, Dragoste de scriitor sau romanul lui Victor Hugo. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 154. Louis Jacolliot, Vănătorii de rob dealungul Nilului albastru. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 156. Guy de Maupassant, Strigăt de alarmă. Prețul 30 fil. — 5 fil. porto.

Biblioteca Istorică.

Nr. 17. Puiul Vulturului, după D. Lacroix. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 18. C. Paul și A. Mareu, în Bulgaria. Prețul 70 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 19. A. Dumas-Tatăl, Eric IV, istoria anecdotică a Frației. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Biblioteca pentru toți.

Nr. 862. Maurice Maeterlinck, Sora Beatrice, miracol în 3 acte. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 863—864. Vasile Conta, Încercări de Metafizică, materialistă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 865—866. G. Afina, Artă de a vorbi în societate și diterite ocazii. Principii oratorice și modeluri de toasturi, mici cu vânturi etc. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 867—868. Ioan Ruskin, Comori și Grădini, trei conferințe. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 869. Ioan Nenițescu, Pui de Lei, poezii Eroice și Naționale. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 870. D. Anghel, Steluță, Fantazii și Paradoxe. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 871. A. Robida, Pe Clopotniță. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 872. N. G. Rădulescu-Niger, Uncia Christea. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 873. G. D'Annunzio, Pământ virgin, novele și schize. Prețul 30 fil. + 5 fil. porto.

Nr. 874—875. Paul Bourget, Dureroasa Enigmă. Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Nr. 876—877. Dem. Medenovici-Daimed, Curs Teoretic și Practic de Scamatorie. Magie artificială. Prestidigită pentru amatori și profesioniști. Prețul 60 fileri. + 10 fil. porto.

Nr. 878. C. Apostoliu, Povești alese pentru copii. Prețul 30 fil. + 5 fil